

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

IZVJEŠTAJ O RADU

KOMISIJE ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2000. GODINU

Sarajevo, januar 2001.

S a d r Ź a j

1. Uvod	3
2. Pravni položaj, nadležnosti, organizacija i finansiranje	4
2.1 Osnivanje i pravni položaj	4
2.2 Nadležnosti i zadaci	5
2.3 Rad i sjednice Komisije	6
2.4 Unutrašnje organizovanje	8
2.5 Finansijsko poslovanje	9
3. Saradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama	11
3.1 Saradnja sa domaćim institucijama	11
3.2 Saradnja sa međunarodnim institucijama	11
4. Pravni okvir za uspostavljanje tržišta kapitala	13
5. Društva za upravljanje i investicioni fondovi	14
5.1 Osnivanje privatizacijskih društava i fondova	15
6. Izdavanje vrijednosnih papira	18
7. Regulacija prometa na tržištu vrijednosnih papira	22
8. Poslovi nadzora	24
9. Pravci daljeg razvoja tržišta vrijednosnih papira u F BiH	25
10. Prilozi	26
10.1. Pregled propisa	26
10.2. Tabela ostvarenja plana prihoda	28
10.3. Tabela ostvarenja plana izdataka	28

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, ul. Ćemaluša 9/II

Tel. ++387 33 665 897, 203 844, 203 862, 203 902, Tel./ fax: ++ 387 33 211 655

E-mail: komvp@bih.net.ba; www.komvp.gov.ba

1. Uvod

Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, osnovana je Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire (br. 39/98 i 36/99), kao samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine, radi uspostavljanja i razvoja tržišta kapitala, obavljanja funkcije regulatora tržišta, nadzora i zaštite investitora, transparentnosti i zakonitosti poslovanja učesnika na tržištu vrijednosnih papira (u daljem tekstu: Komisija).

U skladu sa članom 22. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, uz godišnji finansijski plan i godišnji izvještaj o radu za prethodnu godinu. Pored ispunjavanja zakonske obaveze obavještavanja Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Izvještaj ima namjenu i za informisanje učesnika na tržištu kapitala i javnosti o aktivnostima i zadacima u primjeni zakona i drugih propisa iz oblasti tržišta kapitala i na uspostavljanju i razvoju institucija tržišta kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ovo je drugi godišnji Izvještaj o radu Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, od njenog osnivanja i početka rada u aprilu 1999. godine. Prvi Izvještaj o radu za 1999. godinu usvojen je na sjednicama

Predstavničkog doma (17.07.2000. g.) i Doma naroda (31.07.2000. g.)

Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Kao i ostale zemlje u tranziciji, ni naša zemlja nije imala razvijenu tržišnu privredu, posebno ne tržište kapitala, te je u uspostavljanju i razvoju tržišta kapitala praktično nužno bilo krenuti od početka. Za dalji razvoj tržišta kapitala potrebno je realizovati, kao jedan od osnovnih preduslova, efikasnu, sveobuhvatnu i transparentnu privatizaciju u skladu sa zakonskim okvirom u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine i stvoriti uslove za veće ulaganje stranih i domaćih investitora u privredni razvoj.

Od početka rada, Komisija je svoje osnovne aktivnosti usmjerila na stvaranje neophodnih materijalno-tehničkih, prostornih i kadrovskih uslova za rad, te ostvarivanje zakonskih funkcija Komisije, prvenstveno donošenja podzakonskih propisa neophodnih za uspostavljanje osnovnih institucija za razvoj tržišta kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine, registraciji dioničkih društava, licenciranju privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova, licenciranju banaka depozitara, provođenju stručne obuke i polaganja stručnih ispita za brokere, organizacionim i tehničkim pripremama za osnivanje berze, saradnju sa domaćim i inostranim institucijama i obavještavanje javnosti i dr.

2. Pravni položaj, nadležnosti, organizacija i finansiranje

2.1 Osnivanje i pravni položaj

U svim zemljama u kojim se razvija tržišna privreda i tržište kapitala, a radi zaštite investitora, organizovanog i transparentnog odvijanja transakcija vrijednosnim papirima, organizovane su nezavisne institucije koje se bave regulacijom i nadzorom tržišta kapitala.

U skladu sa Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, osnovana je kao samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine, sa svojstvom pravnog lica, sa zadatkom regulisanja, odobravanja izdavanja i nadzora nad izdavanjem i prometom vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prema odredbama navedenog Zakona, Komisiju čini pet članova (predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana), sa mandatom od pet godina. Na osnovu ovlaštenja iz navedenog Zakona, Odluku o imenovanju Komisije donio je predsjednik Federacije BiH, uz saglasnost dopredsjednika Federacije BiH (Odluka je objavljena u “Službenim novinama Federacije BiH”, broj 7/99, od 22.02.1999.godine), u sljedećem sastavu:

- Edib Bašić, predsjednik;
- Dr. Mirko Puljić, zamjenik predsjednika;
- Dr. Vjekoslav Domljan, član;
- Enes Gotovuša, član; i
- Dr. Herbert B. Schmidt ekspert iz SR Njemačke, član iz reda inostranih stručnjaka, koji je obavljao ovu funkciju do aprila 2000. godine, kada je napustio angažman u BiH zbog isteka ugovora sa OHR-om. Komisija je blagovremeno pokrenula inicijativu za imenovanje člana Komisije iz reda inostranih stručnjaka.

Odlukom predsjednika, uz saglasnost dopredsjednika Federacije BiH, od 17.01.2001. godine za člana Komisije iz reda inostranih stručnjaka imenovan je gospodin Kevin S. Fogarty, ekspert iz SAD.

Svi članovi Komisije, u skladu sa zakonom, imaju visoku stručnu spremu ekonomske ili pravne struke. Članovi Komisije obavljaju svoje funkcije profesionalno i ne mogu biti članovi organa zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti, članovi nadzornih ili upravnih odbora privrednih društava, banaka, društava za upravljanje fondovima, investicionih fondova, penzionih fondova, osiguravajućih društava ili profesionalnih posrednika u prometu vrijednosnih papira, obavljati dužnosti u političkoj stranci ili učestvovati u političkim aktivnostima, niti obavljati drugi posao, izuzev naučnih, istraživačkih i predavačkih aktivnosti. Članovi Komisije ne mogu naročito obavljati poslove

i provoditi aktivnosti nespojive sa principom zaštite investitora ili nezavisnošću Komisije.

2.2 Nadležnosti i zadaci Komisije

Ovlaštenja, djelokrug i zadaci Komisije precizno su utvrđeni Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonom o vrijednosnim papirima, Zakonom o registru vrijednosnih papira, Zakonom o društvima za upravljanje fondovima i o investicionim fondovima i Zakonom o privrednim društvima.

Prema navedenim zakonima osnovne nadležnosti i zadaci Komisije su regulisanje i nadzor izdavanja i prometa vrijednosnih papira, a Komisija je istovremeno ovlaštena i zadužena i za izgradnju institucionalne infrastrukture neophodne za uspostavljanje i razvoj tržišta kapitala.

U tom smislu, zakonima su utvrđena ovlaštenja i zadaci Komisije, od kojih su najznačajnija sljedeća:

- Regulisanje uslova i načina izdavanja vrijednosnih papira,
- Propisivanje uslova i vršenje nadzora profesionalnih posrednika (brokeri, dileri, investicioni savjetnici), berze i drugih učesnika u prometu vrijednosnih papira,
- Propisivanje uslova i pravila prometa vrijednosnih papira,
- Izdavanje, ukidanje i obustavljanje dozvola za obavljanje poslova profesionalnog posrednika u prometu vrijednosnih papira,

- Izdavanje dozvola za osnivanje berze i davanje saglasnosti na akte berze,
- Propisivanje naknada za odobravanje emisije vrijednosnih papira, kotaciju vrijednosnih papira na berzi, izdavanje dozvola profesionalnim posrednicima u prometu vrijednosnih papira i drugih dozvola u skladu sa ovlaštenjima Komisije,
- Izdavanje dozvola za emisiju vrijednosnih papira javnom ponudom vrijednosnih papira,
- Izdavanje dozvola za osnivanje društava za upravljanje investicionim fondovima i investicionih fondova, privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova i i obavlja nadzor nad njihovim poslovanjem,
- Propisivanje i nadzor primjene standarda izvještavanja investitora i javnosti o poslovanju učesnika u prometu vrijednosnih papira,
- Propisivanje i nadzor primjene standarda upravljanja dioničkim društvima i standarda zaštite interesa investitora,
- Nadzor primjene zakona i drugih propisa o emisiji i prometu vrijednosnih papira,
- Propisivanje uslova i procedura upisa u registar i vođenje Registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije,

- Organizovanje obuke i polaganje stručnih ispita profesionalnih posrednika,
- Preduzimanje zakonom utvrđenih mjera, oduzimanje dozvola, obustavljanje emisije i prometa vrijednosnih papira koji nisu u skladu sa zakonom i drugim propisima, podnošenje prijava za privredne prijestupe i krivična djela nadležnim organima, u slučajevima utvrđenim zakonom,
- Vršenje nadzora nad radom Registra vrijednosnih papira i depozitara,
- Saradnja sa srodnim organizacijama u inostranstvu,
- Obavljanje i drugih poslova i zadataka u skladu sa zakonom i propisima.

2.3 Rad i sjednice Komisije

U skladu sa Zakonom, način rada, organizacija i odlučivanje na sjednicama Komisije uređeni su Statutom Komisije, koji je, nakon donošenja na sjednici Komisije, potvrđen od strane Parlamenta Federacije BiH, na sjednici Predstavničkog doma Parlamenta FBiH, od 14.07.1999. godine i sjednici Doma naroda Parlamenta FBiH, od 17.11. 1999. godine.

U cilju preciznijeg regulisanja pripreme, održavanja sjednica i načina rada na sjednicama, Komisija je donijela i Poslovnik o radu Komisije. Propise, odluke i druge akte Komisija donosi na svojim sjednicama, većinom od tri glasa, uz

obavezno prisustvo sjednicama predsjednika ili zamjenika predsjednika

Komisije.

Komisija je na početku protekle godine usvojila Izvještaj o radu za 1999.

godinu i Finansijski plan Komisije za 2000. godinu, koji je zajedno sa

Izvještajem o radu za 1999. godinu razmatrao i potvrdio Parlament

Federacije Bosne i Hercegovine. Takođe, donesen je Program rada Komisije i

Operativni program rada za 2000. godinu, kako bi se u uslovima nedovoljne

vlastite materijalne i kadrovske osposobljenosti, u saradnji sa međunarodnim

organizacijama, posebno projektima USAID-a za privatizaciju i razvoj tržišta

kapitala, utvrdili prioritetni poslovi i zadaci.

Od početka aprila mjeseca, kada je održana prva konstituirajuća sjednica

Komisije, pa do kraja 1999. godine, Komisija je održala 17 sjednica. U 2000.

godini održano je 37 sjednica Komisije što znači u prosjeku za svakih manje

od deset dana po jedna sjednica. Ukupno, od osnivanja do kraja 2000. godine

održane su 54 sjednice Komisije.

U skladu sa usvojenim Poslovníkom o radu i izgrađenim metodom rada, u

pripremi svake sjednice održavaju se i konsultativni sastanci članova

Komisije i zaposlenih, na kojima se detaljno razmatraju pitanja o kojima

Komisija treba da odlučuje ili razmatraju radni materijali propisa, informacije

i sl.

Pored toga, Komisija je održala 25 stručnih rasprava uz učešće stručnih lica iz

projekata USAID-a, britanskog Know-How fonda, OHR-a i drugih

međunarodnih organizacija sa kojima Komisija sarađuje i koje pružaju

neophodnu tehničku pomoć i edukaciju u projektu privatizacije i

uspostavljanju i razvoju tržišta kapitala.

Prioritetno su razmatrani i usvojeni pravilnici i drugi propisi neophodni za osnivanje i poslovanje privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova, a zatim i akti neophodni za unutrašnje ustrojstvo i rad Komisije, organizovanje i rad Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine, te regulacija emisije i prometa vrijednosnih papira.

Ukupno je na sjednicama Komisije do sada usvojeno 39 pravilnika i drugih propisa (Pregled propisa nalazi se u prilogu ovog Izvještaja), pet pravilnika koji uređuju unutrašnju organizaciju, pravila rada i radne odnose u Komisiji, te doneseno više desetina odluka i operativnih zaključaka, koji se odnose na utvrđivanje stavova Komisije po aktuelnim pitanjima (način registracije emitenata vrijednosnih papira kod Komisije i registracije vrijednosnih papira u Registru vrijednosnih papira u FBiH, analize i mišljenja o primjeni odredaba zakona iz oblasti tržišta kapitala i inicijative za njihovu izmjenu i dopunu i dr). Komisija je, na osnovu provedenih postupaka, u skladu sa zakonom i drugim propisima, donijela 209 rješenja koja se odnose na upis dioničkih društava u registar emitenata kod Komisije, izdavanje dozvola za osnivanje privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova, izdavanje dozvola za banke depozitare privatizacijskih investicionih fondova, odobrenje promjene oblika dioničkih društava i dr.

Pored, u prilogu navedenih propisa, u završnoj proceduri usvajanja na sjednicama Komisije se nalazi više propisa kojima se regulišu pravila za javnu ponudu dionica, standardi upravljanja u dioničkim društvima i dr.

Prema Zakonu o Komisiji za vrijednosne papire akti koje donosi Komisija su konačni i protiv istih nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor. U postupku pred Komisijom sa 31. 01. 2001. godine bio je ukupno 231 predmet, koji su se odnosili na prijavu registracije i promjene u registru emitenata-dioničkih društava (107), izdavanje dozvola za osnivanje privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova, njihova registracija i izmjena prospekta dionica privatizacijskih investicionih fondova (105) i promjene oblika dioničkih društava (19). Po svim ovim predmetima je vođen propisani postupak i nakon razmatranja i odlučivanja na sjednicama Komisije donesena rješenja ili drugi akti. Konačno su riješena 222 predmeta ili 96%, a postupak po ostalih 9 (ili 4%) predmeta je u toku i biće riješen u okviru zakonskih rokova.

Propisi Komisije, osim propisa unutrašnjeg organizovanja i internih procedura rada u Komisiji, objavljuju se redovno u “Službenim novinama Federacije BiH”, kako bi bili dostupni zainteresovanim pravnim i fizičkim licima i široj javnosti. Svi propisi koje je donijela Komisija, pored na bosanskom i hrvatskom jeziku, prevedeni su istovremeno i na engleski jezik, te se nalaze na web stranici Komisije, koja je otvorena u prvoj polovini protekle godine.

Komisija je u okviru vršenja svoje funkcije i nadležnosti, imala aktivan odnos prema javnosti i sredstvima informisanja. Sa sjednica Komisije i u povodu značajnijih odluka, redovno su izdavana saopštenja za javnost i distribuirana medijima. Članovi Komisije su se odazivali i na pozive medija, učestvovali na konferencijama za štampu, davali intervjue i izjave za štampu po pojedinim pitanjima i učestvovali u radio i TV emisijama, koje su obrađivale aktuelnu problematiku privatizacijskih investicionih fondova i tržišta vrijednosnih papira. U saradnji sa projektom LRRP USAID-a u 2000. godini, održan je i poseban seminar za predstavnike medija.

2.4 Unutrašnje organizovanje

Organizaciona struktura i osnovne organizacione jedinice utvrđene su Statutom Komisije, koji je svojom Odlukom potvrdio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, a detaljno utvrđivanje poslova i zadataka i djelokruga rada pojedinih organizacionih jedinica i zaposlenih regulisano je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Komisiji.

Organizaciona struktura postavljena je na način da se obezbjedi racionalno i efikasno obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti Komisije, kroz više osnovnih organizacionih jedinica:

- Sekretarijat;
- Sektor za praćenje emisije vrijednosnih papira;

- Sektor za regulisanje tržišta kapitala;
- Sektor za investicione fondove i
- Sektor za nadzor.

Radi racionalnijeg rada, a u situaciji minimalnog broja zaposlenih stručnih i rukovodnih radnika, Komisija je donijela zaključak kojim je izvršila raspodjelu zaduženja na pojedine članove Komisije po određenim oblastima i sektorima.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u Komisiji je, pored pet članova Komisije, predviđeno 32 radna mjesta, od kojih 28 ili blizu 90% sa VSS (25 VSS ekonomske ili pravne struke, dva VSS prevodioca za engleski jezik i jedan inženjer informatike), ali je zbog ograničenih finansijskih i materijalnih mogućnosti, do sada zaposleno deset neophodnih radnika, od toga devet sa visokom stručnom spremom i jedan sa srednjom stručnom spremom (Sektor za praćenje emisije vrijednosnih papira-dva, Sektor za regulaciju tržišta kapitala-jedan, Sektor za investicione fondove-dva, Sektor za nadzor-jedan i četiri u Sekretarijatu Komisije). U 2001. godini planirano je zapošljavanje još šest neophodnih radnika, uglavnom sa visokom stručnom spremom.

Uz pomoć međunarodnih organizacija obavljeno je stručno obrazovanje članova Komisije i zaposlenih, kroz stručne seminare, obuke i treninge radi sticanja praktičnih znanja i iskustava u agencijama i institucijama za tržište kapitala u drugim zemljama i kroz razgovore i razmjenu iskustava prilikom dolaska u našu zemlju predstavnika i stručnjaka iz institucija za tržište

kapitala drugih zemalja. Zahvaljujući materijalnoj i tehničkoj pomoći

međunarodnih organizacija, omogućeno je stručno usavršavanje (seminari i treninzi, uz učešće predstavnika organizacija i institucija iz Federacije BiH i R Srpske):

- **USAID/World Learning, Program obuke “Funkcionisanje registara vrijednosnih papira”, Bukurešt i Vašington;**
- **USAID/World Learning, Program obuke “PIF operacije, regulacija i provođenje zakonske regulative”, Varšava i Ljubljana;**
- **Komisija za vrijednosne papire SAD, Program obuke “Nadzor tržišta i primjene propisa”, Vašington;**
- IOSCO, Program obuke “Regulacija vrijednosnih papira u novoj ekonomiji, Montreal;
- Ljubljanska berza, Obuka za brokere u sklopu ugovora o licenci, Ljubljana;
- Denton Wilde Sapte, Seminar tržišta kapitala, London.

2.5. Finansijsko poslovanje

Komisija je Finansijski plan za 2000. godinu usvojila na svojoj 18. sjednici od 06.01.2000. godine i u skladu sa članom 22. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, podnijela ga na potvrdu Parlamentu Federacije BiH. Oba doma Parlamenta F BiH su razmatrali i prihvatili prijedlog plana, a Odluka o potvrđivanju Finansijskog plana Komisije za 2000. godinu je objavljena u “Službenim novinama Federacije BiH” broj 35/2000.

Sredstava potrebna za rad Komisije i ostvarenje usvojenog Programa rada u 2000. godini su planirana u iznosu od 1.625.974 KM i realizovana su sa 77%. Ta sredstva su trebala biti ostvarena prihodima iz budžeta Federacije, vlastitim prihodima i prihodima iz donacija inozemnih vladinih i nevladinih organizacija.

Prihodi iz budžeta su ostvareni u iznosu od 684.137 KM, što je više od plana, a rezultat je vanredne doznake Ministarstva finansija za pripremu institucionalne infrastrukture potrebne za osnivanje berze vrijednosnih papira, informatičko-računovodstvenu podršku privatizacijskim društvima i fondovima, te finansiranje tekućih i kapitalnih izdataka u Komisiji.

Vlastiti prihodi su ostvareni u visini od 573.864 KM, što je za 3,6 puta više u odnosu na plan. Ostvareno povećanje je rezultat intenzivnih aktivnosti na licenciranju privatizacijskih društava i fondova, registraciji emitenata vrijednosnih papira, te organizaciji obuke i ispita za profesionalne posrednike na tržištu vrijednosnih papira. Navedene aktivnosti su ostvarene u znatno većem obimu od planiranog, što je rezultiralo i znatnim povećanjem vlastitih prihoda. Potrebno je napomenuti da je licenciranje privatizacijskih društava i fondova, koji su u strukturi prihoda bili i najveći, jednokratna aktivnost koja se provodila u 2000. godini i na njih se ne može računati u narednom periodu. Struktura vlastitih prihoda je prikazana u tabeli 1., koja se nalazi u Prilogu.

Potrebno je istaći da je značajna pomoć Komisiji pružena kroz finansiranje obuke uposlenih i učešće na međunarodnim konferencijama, koja se nije realizovala preko računa Komisije, te samim tim nije ni iskazana kao direktna donacija. Navedenu pomoć su pružili USAID i američka nevladina organizacija "World Learning", čime je omogućeno izvršavanje planiranih aktivnosti na planu stručnog usavršavanja, uz bitno smanjenje direktnih materijalnih troškova Komisije.

Materijalni troškovi su realizovani u skladu sa ostvarenim prihodima, obezbjeđujući podmirenje najosnovnijih izdataka tekućeg poslovanja. Bruto plaće su isplaćivane u skladu sa planiranim, odobrenim prosječnim iznosima, a troškovi koji imaju karakter plaća i materijalnih prava zaposlenih, u skladu sa odgovarajućim propisima Federacije BiH. I ostali tekući izdaci su realizovani u skladu sa principima ograničenog i racionalnog trošenja.

Što se tiče kapitalnih izdataka, zbog ograničenih sredstava, nabavka planirane uredske opreme je samo djelimično realizovana, dok nabavka motornih vozila nije uopšte izvršena u 2000. godini.

Komisija je tokom 2000. godine započela niz aktivnosti na uspostavi institucionalne infrastrukture tržišta vrijednosnih papira, koji se nastavljaju u 2001. godini, te je po tom osnovu rezervisala sredstva namijenjena za njihovo ostvarenje u iznosu od 293.594 KM. Struktura ostvarenih izdataka je prikazana u tabeli 2., koja se nalazi u Prilogu.

3. Saradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama

3.1. Saradnja sa domaćim institucijama

Komisija je u 2000. godini sarađivala sa Vladom Federacije BiH, Federalnim ministarstvom finansija-finacija, te sa odgovarajućim regulatornim agencijama Federacije (Federalnom agencijom za bankarstvo i Agencijom za osiguranje depozita) u vezi izdavanja i prometa dionica banaka, upisa u registar emitenata vrijednosnih papira kod Komisije i regulacije i

licenciranja banaka depozitara privatizacijskih investicionih fondova, te sa Uredom za nadzor nad osiguravajućim društvima po pitanju izdavanja dionica i registracije osiguravajućih društava u registru dioničkih društava.

Komisija je zajednički radila sa Registrom vrijednosnih papira i Agencijom za privatizaciju Federacije BiH na pripremama za prihvatanje podataka o dionicama i dioničarima privatizovanih preduzeća, sinhronizaciji aktivnosti na uplati dionica PIF-ova, te učešću PIF-ova u javnoj ponudi dionica.

U protekloj godini uspostavljena je i održavana saradnja sa Komisijom za hartije od vrijednosti R Srpske, a u cilju harmonizacije propisa i aktivnosti obavljeni su razgovori u u Neumu (od 27-29. 01. 2000. g.) i Banjoj Luci (24. 07. 2000.g.).

Komisiju su posjetili i predstavnici Distrikta Brčko, kojom prilikom su upoznati sa propisima i aktivnostima na razvoju tržišta kapitala i mogućnostima saradnje i pružanja stručne pomoći na donošenju propisa i uspostavi institucija tržišta kapitala u Distriktu Brčko.

3.2. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U 2000. godini Komisija je ostvarila vrlo intenzivnu i uspješnu saradnju sa međunarodnim organizacijama i inostranim profesionalnim institucijama regulatorima tržišta vrijednosnih papira.

Od međunarodnih organizacija najdjelotvornija saradnja je ostvarena sa američkom Agencijom za međunarodni razvoj Vlade SAD (USAID). Kroz svoje projekte, naročito Projekat privatizacije i Projekat pravne i regulatorne reforme, USAID je pružio visoko profesionalnu tehničko-konsultantsku pomoć, koja je bila od neprocjenjivog značaja, naročito kod izrade podzakonskih akata koji regulišu osnivanje i rad privatizacijskih investicionih fondova.

Sa britanskim Know-How fondom i DFID-om (Odjeljenje za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije) uspostavljena je naročito intenzivna saradnja u proteklom periodu kroz regulaciju, stručnu obuku za brokere/dilere i licenciranje profesionalnih posrednika, te uspostavu sistema trgovanja vrijednosnim papirima.

Od ostalih međunarodnih organizacija, održavana je dobra saradnja sa World Learning, kroz pomoć u stručnom usavršavanju i sa OHR kroz pružanje stručne pomoći. Također je inicirana saradnja sa Svjetskom bankom i GTZ-om, koja treba biti intenzivirana u narednom periodu.

U 2000. godini je ostvarena i intenzivna bilateralna saradnja sa odgovarajućim institucijama tržišta kapitala. Predstavnici Komisije su

posjetili Komisiju za vrijednosne papire Republike Hrvatske i Agenciju za trg vrednostnih papirjev Republike Slovenije (Komisiju za vrijednosne papire Republike Slovenije). Tom prilikom su razmijenjena iskustva, ukazano na neke specifične probleme sa kojima se suočavaju ove institucije, te stvoreni temelji za buduću saradnju i potpisivanje memoranduma o međusobnoj saradnji i razmjeni informacija.

Obzirom da na nivou BiH ne postoji institucija regulatora tržišta kapitala, Komisija je tokom 2000. godine poduzela potrebne korake za prijem u IOSCO (Međunarodno udruženje komisija za vrijednosne papire). IOSCO je organizacija koja uključuje institucije koje nadgledaju tržišta kapitala u cijelom svijetu, elaborira međunarodne standarde kontrole i konstituiše platformu za kooperaciju između ovih institucija. Nakon što je Izvršni odbor IOSCO-a donio preporuku Predsjedničkom komitetu da se prihvati kandidatura naše Komisije za punopravno članstvo u ovoj uglednoj međunarodnoj organizaciji, zvanični prijem je obavljen za vrijeme 25. godišnje konferencije IOSCO-a u maju 2000. godine. Punopravno članstvo u IOSCO-u predstavlja iskorak u uspostavljanju saradnje Komisije sa srodnim institucijama u inostranstvu. Samim prijemom u IOSCO, Komisija postaje i član stalne radne grupe “Tržišta u razvoju”, što će omogućiti brži i uspješniji razvoj tržišta kapitala u Federaciji, uvođenje međunarodnih standarda u regulaciju i nadzor, čime se istovremeno ubrzava i integracija u svjetske finansijske tokove.

Predstavnici Komisije su, uz materijalnu i tehničku pomoć međunarodnih organizacija, učestvovali na odgovarajućim konferencijama IOSCO-ovih komiteta i radnih grupa iz oblasti tržišta kapitala.

Učešće na međunarodnim konferencijama i sastancima:

- IOSCO, Podkomitet regulatora tržišta kapitala Jugoistočne Evrope, Radna grupa 2 “Licenciranje finansijskih posrednika”, Atina;
- IOSCO, Podkomitet regulatora tržišta kapitala Jugoistočne Evrope, Sastanak na nivou predsjednika, Solun;
- Konferencija Svjetske banke “Finansije i bankarstvo”, World Bank, Vašington;
- IOSCO, 25. Godišnja konferencija, Sidnej;
- IOSCO, Sastanak Evropskog regionalnog komiteta, Atina;
- Međunarodna konferencija Pakta za finansijsku stabilnost, Prag;
- **Okrugli sto: “Razvoj tržišta kapitala u narednih 10 godina”, Ljubljana;**
- X konferencija Zagrebačke burze Zadar;
- IOSCO, Sastanak Komiteta tržišta u razvoju, Aman, Jordan.

Komisija je zaključila ugovor o licenci sa Ljubljanskom berzom oko prijenosa softvera za berzanko trgovanje u Sarajevo, radi stvaranja tehničkih uslova za početak rada Sarajevske berze. Taj projekat uključuje isporuku softvera, obuku na programu, održavanje i unaprijeđenje softvera, a finansira ga Ministarstvo za ekonomski razvoj Republike Slovenije i Ljubljanska berza. Takođe, uz pomoć R Slovenije u toku su aktivnosti na uspostavi softvera za vođenje Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH.

4. Pravni okvir za uspostavljanje i regulaciju tržišta kapitala

Pravni okvir za uspostavljanje, funkcionisanje i razvoj tržišta kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine čine: Zakon o vrijednosnim papirima, Zakon o registru vrijednosnih papira, Zakon o Komisiji za vrijednosne papire ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/98 i 36/99); Zakon o društvima za upravljanje fondovima i o investicionim fondovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 41/98, 36/99 i 36/00) i Zakon o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/99 i 23/00), koji uređuju:

- emisiju i promet vrijednosnih papira, berzu i druga uređena javna tržišta vrijednosnih papira;
- osnivanje, status i ovlaštenja institucija za reguliranje i nadzor emisije i prometa vrijednosnih papira;
- osnivanje i rad organizacije ovlaštene za vođenje javnog registra vrijednosnih papira;
- osnivanje, aktivnost i nadzor profesionalnih učesnika na tržištu vrijednosnih papira;
- osnivanje i poslovanje društava za upravljanje fondovima i investicijskim fondovima, uključujući privatizacijske investicijske fondove;
- osnivanje, upravljanje, poslovanje i prestanak dioničkog društva i drugih oblika privrednih društava.

Komisija je, tokom godine vršila analizu pomenutih zakona u cilju njihove harmonizacije i pokretanja inicijative za izmjenu i dopunu pojedinih odredaba u ovim zakonima. U protekloj godini Komisija je prema nadležnim organima dostavila inicijative za izmjene i dopune Zakona o bankama, Zakona o osiguranju imovine i lica i Zakona o privrednim društvima. Takođe, na inicijativu Komisije Visoki predstavnik za BiH je svojom odlukom izvršio izmjenu Zakona o društvima za upravljanje fondovima i o investicionim fondovima u pogledu izmjene rokova za upis dionica privatizacijskih investicionih fondova.

5. Društva za upravljanje i investicioni fondovi

Prema Zakonu o društvima za upravljanje fondovima i o investicionim fondovima društva za upravljanje fondovima i investicioni fondovi osnivaju se radi prikupljanja finansijskih sredstava, kolektivnog investiranja na principima disperzije rizika i profesionalnog upravljanja imovinom fonda. Radi učešća u procesu tzv. masovne privatizacije, odnosno u postupku javnog upisa dionica preduzeća koja su predmet privatizacije, u skladu sa pomenutim Zakonom, osnivaju se privatizacijska društva i privatizacijski investicioni fondovi.

U toku 2000. godine, nakon što je donijela potrebne propise, Komisija za vrijednosne papire se prioritetno angažovala na procesuiranju i rješavanju zahtjeva za osnivanje društava za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima, zahtjeva za izdavanje dozvola za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima i dozvola za osnivanje privatizacijskih investicionih fondova i rješavanje zahtjeva za izdavanje dozvola bankama za obavljanje poslova depozitara privatizacijskih investicionih fondova.

Tokom 2000. godine (u periodu od maja do decembra mjeseca) privatizacijski investicioni fondovi, kojima je odobren prospekt dionica prve emisije, obavljali su javnu kampanju za prikupljanje zakonom utvrđenog osnovnog kapitala za ispunjenje uslova za uspješno osnivanje privatizacijskog fonda (200 miliona KM). U cilju nadzora nad javnom promocijom i osiguranja transparentnosti, neophodno je bilo svakodnevno pratiti njihovu javnu kampanju, pregledati propagandni materijal prije objavljivanja, pratiti izještaje o dinamici upisa osnovnog kapitala u privatizacijske fondove, kontinuirano obavještavati javnost o relevantnim podacima u vezi sa osnivanjem i ulogom privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova. Pored navedenog Komisija je značajnu pažnju posvetila blagovremenoj izradi i usvajanju podzakonskih akata kojima se regulišu osnivanje, rad i poslovanje privatizacijskih društava i fondova. Kontinuirano je praćena primjena donesenih propisa i predlagane dorade istih, u skladu sa iskustvima stečenim u praktičnom radu pri konstituisanju privatizacijskih društava i fondova. Organizovan je seminar početkom ove godine za investicione menadžere privatizacijskih društava i fondova, kao i banaka depozitara privatizacijskih investicionih fondova u saradnji sa konsultantskom kućom Denton Wilde Sapte iz Velike Britanije.

Komisija je u razmatranju pitanja i inicijativa iz oblasti poslovanja privatizacijskih društava održala više radnih sastanaka i sa Udruženjem privatizacijskih društava u Federaciji BiH, koje je osnovano kao interesna organizacija privatizacijskih društava. Posebno su inicirane aktivnosti na projektu jedinstvenog i standardiziranog računovodstvenog softvera za privatizacijska društva i privatizacijske investicione fondove. S tim u vezi

organizovane su prezentacije računovodstvenog softvera za predstavnike privatizacijskih društava i banaka depozitara.

5.1. Osnivanje privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova

Na osnovu provedenog postupka, po zahtjevima osnivača (domaća i strana pravna i fizička lica), doneseno je dvanaest rješenja o izdavanju dozvola za osnivanje privatizacijskih društava za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima i izvršen upis istih u registar kod Komisije

Komisija je donijela jedno rješenje kojim je odbijen zahtjev za izdavanje dozvole za osnivanje privatizacijskog društva za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima.

U skladu sa Zakonom, izdato je sedam odobrenja po zahtjevima stranih pravnih i fizičkih lica-osnivača za učešće više od 10 % u dionicama ili udjelima privatizacijskog društva.

Pregled izdatih dozvola za osnivanje privatizacijskih društava:

Red br.	Naziv privatizacijskog društva	Osnivači privatizacijskog društva	Datum izdavanja dozvole
1.	“ŠIB-AR INVEST d.d. Sarajevo	40 fizičkih lica iz F BiH	30.09.1999.
2.	“HERBOS – INVEST” d.d. Mostar	11 pravnih lica iz F BiH i 1 pravno lice - inostrano	09.03.2000.
3.	“ABDS” d.d. Sarajevo	45 fizičkih lica iz F BiH 7 fizičkih lica – inostranih 1 pravno lice - inostrano	14.04.2000.
4.	“EURO-INVESTMENT” d.o.o. Tuzla	6 fizičkih lica – inostranih 4 pravna lica - inostrana	30.05.2000.
5.	“PROF-IN” d.o.o. Sarajevo	18 fizičkih lica iz F BiH 2 pravna lica iz F BiH 1 pravno lice - inostrano	24.04.2000.
6.	“AKTIVA” d.o.o. Sarajevo	1 fizičko lice iz F BiH 1 pravno lice - inostrano	10.05.2000.
7.	“BOSINVEST” d.o.o. Sarajevo	13 fizičkih lica iz F BiH 3 pravna lica iz F BiH 2 fizička lica - inostrana	05.05.2000.
8.	“CROBIH – INVEST” d.d. Mostar	2 pravna lica iz F BiH	31.08.2000.
9.	“KAPITAL INVEST” d.d. Bihać	30 fizičkih lica iz F BiH 7 pravnih lica iz F BiH 1 fizičko lice - inostrano	19.09.2000.

		2 pravna lica - inostrana	
10.	“MARKET INVESTMENT GROUP” d.o.o. Sarajevo	1 pravno lice iz F BiH	19.10.2000.
11.	“BLAGO” d.o.o. Sarajevo	2 pravna lica iz F BiH 2 pravna lica - inostrana	08.11.2000.
12.	“SREBOS – INVEST” d.d. Vitez	112 fizičkih lica iz F BiH 18 pravnih lica iz F BiH	05.12.2000.

Prema Zakonu, prije osnivanja privatizacijskog investicionog fonda, privatizacijsko društvo dužno je zaključiti ugovor sa Registrom vrijednosnih papira u Federaciji BiH i bankom depozitarom i pribaviti od Komisije dozvolu za upravljanje privatizacijskim investicionim fondom.

Nakon provedenog postupka Komisija je donijela trinaest rješenja o izdavanju dozvola za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima.

U skladu sa Zakonom zahtjev za osnivanje privatizacijskog investicionog fonda podnosi privatizacijsko društvo, koje je licencirano kod Komisije i upisano u sudski registar.

Na osnovu provedenog postupka Komisija je donijela trinaest rješenja o izdavanju dozvola za osnivanje privatizacijskih investicionih fondova i izvršila upis istih u registar kod Komisije.

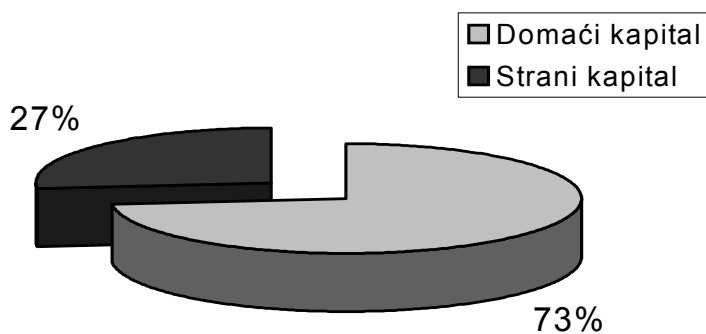
Red. br.	Naziv privatizacijskog fonda	Datum izdavanja dozvole	Naziv društva koje upravlja fondom
1.	“BONUS” d.d. Sarajevo	24.03.2000.	“ŠIB-AR INVEST d.d. Sarajevo
2.	“BIG – INVESTICIONA GRUPA” d.d. Sarajevo	13.06.2000.	“ABDS” d.d. Sarajevo
3.	“BOSFIN” d.d. Sarajevo	29.06.2000.	“BOSINVEST” d.o.o. Sarajevo
4.	“HERCEGOVINA” d.d. Mostar	17.08.2000.	“ŠIB-AR INVEST d.d. Sarajevo
5.	“HERBOS FOND” d.d. Mostar	31.08.2000.	“HERBOS – INVEST” d.d. Mostar
6.	“PROF – PLUS” d.d. Sarajevo	31.08.2000.	“PROF-IN” d.o.o. Sarajevo
7.	“NAPRIJED” d.d. Sarajevo	07.09.2000.	“AKTIVA” d.o.o. Sarajevo
8.	“EUROFOND-1” d.d. Tuzla	22.09.2000.	“EURO-INVESTMENT” d.o.o. Tuzla
9.	“FORTUNA FOND” d.d. Bihać	19.10.2000.	“KAPITAL INVEST” d.d. Bihać
10.	“CROBIH FOND” d.d. Mostar	02.11.2000.	“CROBIH – INVEST” d.d. Mostar
11.	“MI – GROUP” d.d. Sarajevo	21.11.2000.	“MARKET INVESTMENT GROUP” d.o.o. Sarajevo
12.	“PREVENT INVEST” d.d. Sarajevo	29.12.2000.	“BLAGO” d.o.o. Sarajevo
13.	“SREBOS FOND” d.d. Vitez	29.12.2000.	“SREBOS – INVEST” d.d. Vitez

Osnivanje privatizacijskog investicionog fonda vrši se putem javne ponude dionica, pri čemu su privatizacijska društva za svaki privatizacijski investicioni fond dužna pripremiti prospekt dionica i javno ga objaviti.

Do usvajanja ovog Izvještaja na Komisiji, osam privatizacijskih investicionih fondova je ispunilo cenzus za osnivanje, uz napomenu da je rok za uplatu dionica privatizacijskih investicionih fondova radi učešća u prvom krugu javnog upisa dionica preduzeća u postupku privatizacije 12. 02. 2001. godine. Privatizacijsko društvo "ŠIB-AR INVEST" je donijelo odluku o prekidu upisa dionica u privatizacijski investicioni fond "Hercegovina".

Na osnovu podnesenih zahtjeva i provedenog postupka za privatizacijske investicione fondove koji su ispunili minimalni cenzus osnovnog kapitala, doneseno je jedanaest rješenja o odobrenju povećanja osnovnog kapitala i izmjeni prospekta dionica privatizacijskih investicionih fondova, dva odobrenja o izmjeni prospekta zbog promjene podataka koji se obavezno objavljuju u prospektu, te devet rješenja o upisu promjene podataka u registar kod Komisije, koji se odnose na privatizacijska društva i privatizacijske investicione fondove. Zahtjevi za izdavanje dozvola ili odobrenja rješavani su po ubrzanom postupku, prosječno za 7-8 dana, iako su zakonom utvrđeni rokovi do 30 dana.

Može se uočiti da se među osnivačima nalaze domaća i strana pravna i fizička lica, da ukupno uloženi osnovni kapital u dvanaest privatizacijskih društava iznosi 12.281.340,00 KM, od toga domaći 9.001.173,40, dok u osam privatizacijskih društava u osnivanju učestvuje uloženi strani kapital sa 3.280.166,60 KM.

Osnivanjem privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova po prvi put se pojavljuju učesnici na tržištu kapitala kao profesionalne finansijske institucije koje omogućavaju masovno investiranje velikog broja sitnih investitora.

Značajno je da se ulaganjem privatnog domaćeg i stranog kapitala, pokreće nova industrija u oblasti finansijskog investiranja, u kojoj je samo u privatizacijskim društvima zaposleno 56 uglavnom visokostručnih radnika, dok je na povremenim poslovima takođe angažovan znatan broj saradnika uglavnom mlađe životne dobi.

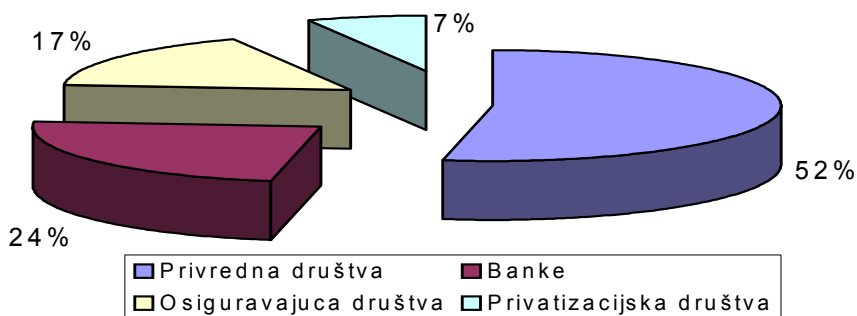
U skladu sa Pravilnikom o bankama depozitarima privatizacijskih investicionih fondova i na osnovu provedenog postupka po zahtjevu banaka, donesena su rješenja o izdavanju dozvola za pet banaka da mogu obavljati poslove depozitara privatizacijskih investicionih fondova (BOR banka dd Sarajevo, Hercegovačka banka dd Mostar, Volksbank BH dd Sarajevo, Raiffeisen bank dd Sarajevo i Vakufska banka dd Sarajevo). U proceduri je izdavanje dozvola za još tri banke.

6. Izdavanje vrijednosnih papira

Komisija je, na osnovu Zakona o vrijednosnim papirima i donesenog Pravilnika, uspostavila registar emitenata vrijednosnih papira, u koji se prema Zakonu obavezno upisuju sva dionička društva, prije upisa u sudski registar i u Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH. U registar emitenata vrijednosnih papira upisuju se podaci o dioničkom društvu (firma, sjedište, uprava, nadzorni odbor, osnovni kapital, vrsta, broj i nominalna vrijednost dionica).

U registar emitenata vrijednosnih papira koji se vodi kod Komisije upisano je ukupno 89 emitenata-dioničkih društava, od toga:

- 47 emitenata – privrednih-dioničkih društava
- 21 emitent – banke
- 15 emitenata – osiguravajućih društava
- 6 emitenata – privatizacijska društva (dionička društva)¹

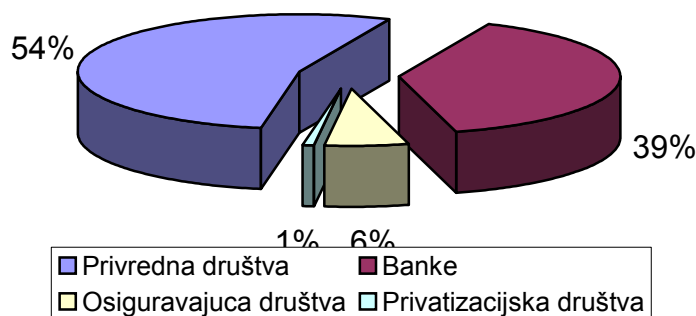
Za navedene izvršene upise u registar emitenata kod Komisije, donesena su rješenja emitentima, a jedan primjerak rješenja uručen Registru vrijednosnih papira u Federaciji BiH radi daljeg postupanja.

Ukupni osnovni kapital emitenata-dioničkih društava upisanih u registar kod Komisije iznosi:

¹ Ostalih 6 privatizacijskih društava su osnovana kao društva sa ograničenom odgovornošću i ne upisuju se u registar emitenata vrijednosnih papira

• privredna društva	360.784.070,00 KM
• banke	260.869.850,00 KM
• osiguravajuća društva	40.306.200,00 KM
• privatizacijska društva (d.d.)	6.284.000,00 KM

UKUPNO: 668.244.120,00 KM

Po izvršenom upisu u registar, emitenti su obavezni da prijavljuju promjene podataka upisanih u registar, koje se odnose na promjenu članova nadzornog odbora i članova uprave, te promjenu visine osnovnog kapitala i dr. Po prijavama promjena u registru, doneseno je i uručeno 9 rješenja.

Od ukupno 107 zahtjeva za upis i promjenu upisa u registar emitenata, sa stanjem 31. 01. 2001. g., riješeno je konačno 98 zahtjeva, a u toku je rješavanje devet zahtjeva, od toga za upis u registar emitenata osam i jedna prijava za promjenu podataka. Za sve prijave čije je rješavanje u toku, upućeni su pismeni akti o otklanjanju nedostataka ili je usmeno ukazano na uočene nedostatke u prijavi, o čemu je sačinjena službena zabilješka. Na podnijete prijave za upis u registar emitenata doneseno je i pet zaključaka o prekidu postupka.

Naše zakonodavstvo iz oblasti vrijednosnih papira, kao i većina razvijenih ili u razvoju tržišnih privreda, razlikuju dva načina emisije vrijednosnih papira koju može vršiti emitent i to javnom ponudom ili zatvorenom prodajom. Prema Zakonu o vrijednosnim papirima emitent dionica je dužan prijaviti zatvorenu prodaju dionica Komisiji, najkasnije 15 dana prije otpočinjanja upisa dionica. Emitent je također dužan dostaviti Komisiji izvještaj o provedenoj zatvorenoj prodaji najkasnije 8 dana po završenom upisu dionica.

Polazeći od praktičnih iskustava i analiza zatvorene prodaje dionica, Komisija je donijela Pravilnik o izdavanju vrijednosnih papira putem zatvorene prodaje i o sadržaju skraćenog prospekta, kojim je regulisala pitanja emisije putem zatvorene prodaje (prema Zakonu zatvorena prodaja je prodaja vrijednosnih papira unaprijed određenom kupcu ili grupi do najviše 40 kupaca) i njene uspješnosti, roka emisije, sadržaj skraćenog prospekta za

emisiju dionica i posljedice neprijavlivanja emisije ili nepodnošenja izvještaja.

Na osnovu praćenja i evidentiranja prijava i izvještaja emisija vrijednosnih papira putem zatvorene prodaje, od strane emitenata je prijavljeno ukupno deset emisija, od kojih su šest i okončane, a tri su u toku, zaključno sa 31.12.2000.g.

Slijedi tabelarni prikaz o emisijama putem zatvorene prodaje

R br.	Naziv emitenta	Vrijednost emisije u KM	Uspješnost u %
1.	Komercijalna banka Šahinpašić dd, Sarajevo	90.000,00	100,00 %
2.	Sarabon dd, Sarajevo	1.000.000,00	100,00 %
3.	Gospodarska banka dd, Sarajevo	756.000,00	100,00 %
4.	Komercijalno Investiciona banka dd, V. Kladuša	1.815.000,00	100,00 %
5.	Šib-ar invest dd, Sarajevo	250.000,00	100 %
6.	Šeh – in banka dd, Zenica	2.500.000,00	85,10 %
7.	Šeh – in banka dd, Zenica	300.000,00	54,73 %
8.	Hrvatska poštanska banka dd, Mostar	2.000.000,00	prodaja u toku
9.	Komercijalna banka Šahinpašić dd, Sarajevo	6.607.000,00	prodaja u toku
10.	Komercijalno Investiciona banka dd, V. Kladuša	4.800.000,00	prodaja u toku

UKUPNA VRIJEDNOST EMISIJA

20.118.000,00 KM

OKONČANA PRODAJA -VRIJEDNOST EMISIJA

6.948.800,00 KM

U dva slučaja emitenti su prijavili povećanje osnovnog kapitala putem tehničke emisije (Bosna osiguranje dd i Croatia osiguranje dd), a odnose se na povećanje iz fonda rezervi dioničkog društva.

U četiri slučaja emitenti su izvršili prijavu konverzije, denominacije ili zamjene dionica, u cilju usklađivanja broja i nominalne vrijednosti dionica sa osnovnim kapitalom, što je i provedeno u postupku prije upisa u registar emitenata kod Komisije.

Iako u proteklom periodu nije bilo zahtjeva da dionička društva vrše prodaju dionica putem javne ponude (izuzimajući javne ponude za prodaju dionica PIF-ova), u cilju pripreme regulative za bliže uređenje javne ponude dionica, pripremljen je nacrt Pravilnika o izdavanju vrijednosnih papira putem javne ponude i obliku i sadržaju prospekta dionica. Takođe, radi primjene standarda korporativnog upravljanja u dioničkim društvima i pomoći dioničkim društvima, pripremljen je nacrt standarda o upravljanju u dioničkim društvima.

Podaci o emitentima-dioničkim društvima koji su upisani u registar kod Komisije vode se u posebnom softverskom programu, čime je prvi put uspostavljen ovakav registar u našoj zemlji.

Izrađeni su obrasci i uputstva emitentima radi lakšeg i efikasnijeg prijavljivanja upisa u registar emitenata, komuniciranja i usaglašavanja potrebne dokumentacije neohodne za upis emitenata u registar kod Komisije.

Obavljene su aktivnosti na pripremi poslova koje se odnose na postupak primanja u pridruženo članstvo ANNA udruženja i izdavanja ISIN-ih brojeva (internacionalna numeracija vrijednosnih papira).

U svrhu izvršenja obaveza koja dionička društva imaju prema dioničarima i Registru vrijednosnih papira u FBiH, upućeno je pismeno upozorenje dioničkim društvima upisanim u registar kod Komisije, da u skladu sa Zakonom, zakluče ugovor sa Registrom vrijednosnih papira u FBiH, radi vršenja poslova registracije dionica i vlasnika dionica i registracije prijenosa vrijednosnih papira.

Komisiji su upućivani i brojni upiti vezani za emisiju i obustavu emisija dionica, tretman dioničkog kapitala, kao i primjenu Zakona o vrijednosnim papirima i Zakona o privrednim društvima, na koje su davani stručni odgovori i upute.

Takođe, obzirom na nedovoljna praktična znanja i iskustva u ovoj oblasti, pružana je stručna pomoć i edukacija strankama u vidu informisanja, pojašnjavanja i upućivanja na radnje koje trebaju preduzeti.

7. Regulacija prometa na tržištu vrijednosnih papira

Kao prvi korak ka uspostavi tržišta vrijednosnih papira, Komisija je donijela Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja dozvola fizičkim i pravnim licima za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova u prometu vrijednosnim papirima, kojim je također propisan i najmanji iznos osnovnog kapitala za profesionalne posrednike - brokerske i dilerske kuće.

Rad brokerskih i dilerskih kuća i njihovo učešće na tržištu, kao i odnos sa klijentima - kupcima i prodavcima vrijednosnih papira je regulisan Pravilnikom o uslovima i postupku kupovine i prodaje vrijednosnih papira, koji sadrži obavezne elemente ugovora između profesionalnog posrednika i nalogodavca za obavljanje brokerskih poslova.

U cilju edukacije i licenciranja brokera i dilera donesen je Program stručnog ispita za sticanje dozvole za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova u prometu vrijednosnim papirima, koji sadrži i detaljno preciziran način polaganja stručnog ispita, te pripremljena literatura neophodna za polaganje ispita. U dva navrata (april-maj i decembar 2000. g.) u saradnji sa

Odjelom za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije organizovana je obuka za brokere i dilere. Obuka je izazvala veliki interes kandidata, tako da je od ukupno prijavljenih 239 obuku uspješno završilo 60 kandidata sa područja cijele Federacije BiH.

Takođe, organizovano je polaganje stručnog ispita za brokere i dilere, u tri ispitna roka, kojem su pristupila 64 kandidata, a uspješno okončalo ispit 28 kandidata.

Nakon potpisivanja Ugovora o licenci sa Ljubljanskom berzom, kojim je predviđen transfer softverskog sistema trgovanja za buduću Sarajevsku berzu, Komisija je započela projekat osnivanja berze. Javnim pozivom, u dva navrata, su pozvana zainteresovana pravna lica koja se imaju namjeru baviti profesionalnim posredovanjem, te je nakon toga inicirano formiranje Koordinacionog odbora potencijalnih osnivača Sarajevske berze, koji zajednički rade na pripremi osnivanja brokerskih kuća i berze.

Kroz posjete Ljubljanskoj berzi, realiziran je dio obuke o funkcionisanju berze i upravljanju njome za članove Koordinacionog odbora. Nastavak obuke za berzno osoblje i menadžere brokerskih kuća je planiran u 2001. godini.

U sklopu pomenutog Ugovora izvršena je instalacija testnog sistema trgovanja, koji trenutno služi za praktičnu obuku brokera koji su položili stručni ispit, a koju provodi osoblje Komisije. Dva kruga praktične obuke i simulacije trgovanja na berzi do sada su završila 24 kandidata.

U smislu fer odnosa i transparentije na tržištu vrijednosnih papira, kao i

zaštite manjinskih dioničara reguliran je i drugi bitan segment prometa

vrijednosnim papirima - preuzimanje dioničkih društava, i to usvojenim

Pravilnikom o uslovima i postupku preuzimanja kontrole nad dioničkim

društvom i provođenju tender ponude za kupovinu vrijednosnih papira. U

skladu sa Zakonom, Komisija je odobrila preuzimanje Univerzal banke od

strane Zagrebačke banke kroz prodaju kontrolnog paketa dionica.

Pravilnik o korištenju i kontroli korištenja povlaštenih informacija u prometu vrijednosnim papirima, koji je pripremljen za usvajanje, poslužiće daljem učvršćivanju fer odnosa i međusobnog povjerenja učesnika na tržištu.

Pripremljeni su elementi registra lica ovlaštenih za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova;

Obzirom da je u toku osnivanje prvih brokerskih i dilerskih kuća, Komisija pruža stručnu asistenciju osnivačima brokerskih kuća, kako domaćim, tako i stranim fizičkim i pravnim licima.

Rješenje problema usklađivanja vrijednosnih papira emitovanih prije stupanja na snagu Zakona upotpunjeno je donošenjem Pravilnika o uvjetima i postupku za konverziju i denominaciju vrijednosnih papira i spajanje i podjelu dionica. Ovim Pravilnikom su regulisane radnje kojima će emitenti vrijednosnih papira uskladiti emisije vrijednosnih papira obavljene prije stupanja na snagu Zakona o vrijednosnim papirima (prvenstveno po pitanju nominalne vrijednosti dionica) što je preduslov, odnosno početak prometa vrijednosnim papirima.

U izvještajnom periodu detaljno je praćena i proučavana regulacija tržišta vrijednosnih papira u drugim zemljama, posebno u zemljama u tranziciji, čija iskustva mogu poslužiti kao vrijedni orijentir za dalji rad u segmentu regulacije prometa vrijednosnih papira.

Posebnim Pravilnikom Komisija je uredila način i rokove registracije, čuvanje i održavanje podataka o vrijednosnim papirima, registraciju prijenosa vrijednosnih papira i obaveze Registra. Polazeći od značaja Registra kao jedne od ključnih institucija za konsolidaciju i primjenu rezultata masovne privatizacije, kao i od toga da će Registar voditi prijenos vlasništva u dioničkim društvima nakon privatizacije to će uspostava softvera i neovisne funkcije Registra povećati povjerenje javnosti u transparentnost i korektnost post privatizacijskog vlasništva.

Zakonom o Registru vrijednosnih papira uređeni su osnivanje, pravni status, osnovni kapital, djelatnost i organi organizacije za poslove Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine. Komisija je imenovala Nadzorni odbor Registra vrijednosnih papira koga čine predsjednik i četiri člana, od kojih je jedan član imenovan iz reda inozemnih stručnjaka.

8. Poslovi nadzora

Obzirom na početak razvoja institucija i tržišta vrijednosnih papira u Federaciji BiH, aktivnosti u nadzoru, odnosno kontroli provedbe zakonitosti na tržištu kapitala usmjerene su na postupanje po žalbama u vezi održavanja skupština dioničkog društva, povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala, prometa dionica i dr. Komisija je vršila nadzor nad osnivanjem PIF-ova i provođenjem javne kampanje za prodaju dionica PIF-ova i u slučajevima uočenih nepravilnosti javne promocije i kampanje, uputila upozorenja društvima za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima, zbog povrede odredaba Pravilnika o javnoj promociji društava za upravljanje i

privatizacijskih investicionih fondova. Komisija je u okviru svojih ovlaštenja redovno vršila nadzor nad izdavanjem dionica putem zatvorene prodaje.

Izvršen je nadzor i preduzete preventivne mjere i mjere na otklanjanju nedostataka i nepravilnosti u četiri slučaja pokrenutim po žalbama zainteresovanih stranaka.

Na osnovu podnesenih zahtjeva za promjenu oblika dioničkih društava u društvo sa ograničenom odgovornošću, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, riješeno je 19 zahtjeva, od kojih je promjena oblika dioničkog društva odobrena za 18 društava, a za jedno dioničko društvo odbijena, zbog neispunjavanja zakonskih uslova.

U sklopu nadzora, pokrenuta je i inicijativa za izmjenu Uredbe o upisu u sudski registar, radi jedinstvenog postupanja nadležnih sudova u vezi sa primjenom Zakona o privrednim društvima. Na inicijativu Komisije, koju su prihvatila nadležna federalna ministarstva, Vrhovni sud Federacije je izdao upute za postupanje nadležnih registarskih sudova pri usklađivanju registracije dioničkih društava sa Zakonom o privrednim društvima.

9. Pravci daljeg razvoja tržišta vrijednosnih papira u F BiH

Na osnovu izloženog može se ocijeniti da je u protekloj godini, učinjeno mnogo poslova i aktivnosti i donesen veliki broj podzakonskih akata u cilju implementacije zakona iz oblasti tržišta kapitala i uspostavljanja institucija neophodnih za razvoj tržišta kapitala.

Za dalji razvoj tržišta kapitala potrebno je realizovati, kao jedan od osnovnih preduslova, efikasnu, sveobuhvatnu i transparentnu privatizaciju u skladu sa zakonskim okvirom u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine i stvoriti uslove za veće ulaganje stranih i domaćih investitora u privredni razvoj.

Istovremeno, potrebno je nastaviti aktivnosti na registraciji emitenata vrijednosnih papira i na razvoju registracije vrijednosnih papira i njihovih vlasnika, te prijenosu vrijednosnih papira u Registru vrijednosnih papira u

Federaciji BiH, kako bi se uspostavio sistem registracije i osigurala vlasnička prava i sigurnost ulaganja za investitore, regulisao i nadzirao promet vrijednosnih papira.

Značajne aktivnosti treba usmjeriti u nadzor nad radom učesnika na tržištu kapitala, razvoj korporativnog upravljanja u dioničkim društvima i u tom smislu uspostavljanje standarda upravljanja i zaštite dioničara posebno manjinskih, edukaciji menadžmenta i dioničara i javnosti o pravima i obavezama koja proizilaze iz vlasništva nad dionicama i načinu njihovog ostvarivanja.

Posebno treba nastaviti aktivnosti na stvaranju uslova za osnivanje brokerskih kuća i berze u Sarajevu i uslova da se promet vrijednosnih papira obavlja na berzi ili drugom uređenom tržištu. U tom smislu neophodno je da se na tržištu razvije dovoljan broj kvalitetnih emitenata-dioničkih društava, koji bi mogli kroz emisije vrijednosnih papira, posebno putem javne ponude dionica, privući domaće i inostrane investitore i na taj način na tržištu emitovati vrijednosne papire koji bi kotirali na berzi ili drugom uređenom tržištu vrijednosnih papira.

Ovo zahtjeva brži privredni razvoj i ulaganja domaćeg i inostranog kapitala, kao i pojačane aktivnosti svih institucija koje mogu doprinijeti na stvaranju povoljnog ambijenta za ulaganja domaćeg i inostranog kapitala i za razvoj privrede i tržišta kapitala.

Komisija će u ostvarivanju ovih ciljeva, u skladu sa svojim zakonskim

ovlaštenjima i donesenim Programom rada, u saradnji sa drugim domaćim i

međunarodnim institucijama, dati svoj puni doprinos.

10. Prilozi

10.1. Propisi koje je donijela Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH, objavljeni u “Službenim novinama Federacije BiH”

1. Statut Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH (“Službene novine Federacije BiH”, br. 54/99);
2. Pravilnik o uvjetima i postupku izdavanja dozvole za osnivanje privatizacijskog društva, dozvole za upravljanje privatizacijskim fondovima i dozvole za osnivanje privatizacijskog fonda (broj 29/99, 44/99 i 14/00);
3. Model ugovora o upravljanju privatizacijskim fondom (broj 29/99).
4. Uputstvo o obaveznim elementima ugovora privatizacijskog društva sa depozitarom (broj 29/99);
5. Uputstvo o obaveznim elementima ugovora privatizacijskog društva sa registrom vrijednosnih papira (broj 29/99);
6. Pravilnik o registraciji i prijenosu vrijednosnih papira kod Registra vrijednosnih papira (broj 32/99);
7. Pravilnik o obliku i sadržaju prospekta dionica prve emisije privatizacijskog fonda (broj 32/99 i 30/00), sa prilogima:
Prilog 1. Sadržaj prve stranice prospekta dionica prve emisije privatizacijskog fonda;
Prilog 2. Obavezni elementi prospekta prve emisije dionica privatizacijskog fonda;
8. Odluka o utvrđivanju tarife naknada (broj 34/99);
9. Pravilnik o javnoj promociji društava za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima i privatizacijskih investicionih fondova (broj 42/99);
10. Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja dozvole za osnivanje privatizacijskog društva, dozvole za upravljanje privatizacijskim fondovima i dozvole za osnivanje privatizacijskog fonda (broj 44/99);
11. Lista banaka koje ispunjavaju uvjete za obavljanje poslova depozitara za račun privatizacijskih fondova (broj 44/99);
12. Pravilnik o nadzoru poslovanja privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova (broj 48/99);
13. Pravilnik o načinu upisa i vođenja Registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine (broj 49/99);
14. Pravilnik o sadržaju i objavljivanju izvještaja o poslovanju društva za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima i privatizacijskog investicionog fonda (broj 49/99);
15. Odluka o obustavljanju emisije vrijednosnih papira po odlukama emitenata donesenim prije stupanja na snagu Zakona o vrijednosnim papirima (broj 49/99);
16. Pravilnik o uslovima i postupku za konverziju i denominaciju vrijednosnih papira i spajanje i podjelu dionica (broj 53/99);
17. Pravilnik o uslovima i postupku oduzimanja dozvole za upravljanje privatizacijskim investicionim fondovima (broj 54/99);
18. Pravilnik o uslovima i postupku prestanka ugovora o upravljanju privatizacijskim investicionim fondovima (broj 54/99);
19. Pravilnik o bankama depozitarima privatizacijskih investicionih fondova (broj 7/2000);

20. Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja dozvola fizičkim i pravnim licima za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova u prometu vrijednosnim papirima (broj 8/2000);
21. Pravilnik o računovodstvu privatizacijskih investicionih fondova (broj 11/2000);
22. Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje neto vrijednosti imovine privatizacijskog investicionog fonda (broj 11/2000);
23. Pravilnik o vođenju i čuvanju poslovnih knjiga i izvještaja privatizacijskih društava i privatizacijskih investicionih fondova (broj 11/2000);
24. Uputstvo o donošenju, sadržaju i objavljivanju odluke o povećanju osnovnog kapitala privatizacijskog investicionog fonda (broj 11/2000);
25. Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju tarife naknada (broj 8/2000);
26. Pravilnik o dopuni Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja dozvole za osnivanje privatizacijskog društva, dozvole za upravljanje privatizacijskim fondovima i dozvole za osnivanje privatizacijskog fonda (broj 14/2000);
27. Pravilnik o objavljivanju informacija o sticanju više od 5% dionica privatizacijskog investicionog fonda (broj 17/2000);
28. Pravilnik o načinu izvještavanja o korištenju privatizacijskih potraživanja (broj 17/2000);
29. Pravilnik o vođenju registra lica iz čl. 29. i 121. Zakona o društvima za upravljanje fondovima i o investicionim fondovima (broj 17/2000);
30. Program stručnog ispita za sticanje dozvole za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova u prometu vrijednosnim papirima (broj 17/2000);
- 31. Odluka o dopunama Odluke o utvrđivanju tarife naknada (br. 24/2000);**
- 32. Pravilnik o dopuni Pravilnika o obliku i sadržaju prospekta dionica prve emisije privatizacijskog fonda (broj 30/2000);**
33. Odluka o određivanju roka za uplatu dionica privatizacijskog investicionog fonda (br. 33/2000);
34. Odluka o oslobađanju plaćanja dijela naknade kandidata koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za brokere/dilere (br. 33/2000);
35. Odluka o imenovanju člana Nadzornog odbora Registra vrijednosnih papira u FBiH (br. 38/2000);
36. Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja dozvola fizičkim i pravnim licima za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova u prometu vrijednosnim papirima (broj 48/2000);
37. Pravilnik o izdavanju vrijednosnih papira putem zatvorene prodaje i o sadržaju skraćenog prospekta (br. 52/2000);
38. Pravilnik o uslovima i postupku preuzimanja kontrole nad dionočkim društvom i provođenju tender ponude za kupovinu vrijednosnih papira (br. 57/2000);
- 39. Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja dozvole za osnivanje privatizacijskog investicionog društva, dozvole za upravljanje privatizacijskim fondovima i dozvole za osnivanje privatizacijskog fonda (br. 57/2000).**

10.2. Ostvarenje plana prihoda za 2000. godinu (Tabela 1.)

Red.	O p i s	Plan	Ostvareno	Indeks
------	---------	------	-----------	--------

br.		(KM)	(KM)	
I	PRIHODI IZ BUDŽETA	471,400	684,137	145
II	VLASTITI PRIHODI	159,500	573,864	360
1.	Izdavanje dozvole za osnivanje društva za upravljanje privatiacijskim investicijskim fondovima	10,000	70,000	700
2.	Izdavanje dozvole za osnivanje privatizacijskog investicijskog fonda	30,000	120,000	400
3.	Izdavanje dozvole za upravljanje privatizacijskim investicijskim fondom	20,000	130,000	650
4.	Izdavanje odobrenja stranom fizičkom ili pravnom licu da može imati više od 10% dionica ili udjela društva	5,000	25,000	500
5.	Izdavanje odobrenja za osnivanje berze ili drugog uređenog javnog tržišta	10,000	-	-
6.	Odobrenje statuta i akata berze ili drugog javnog tržišta	2,000	-	-
7.	Izdavanje dozvole fizičkoj osobi za obavljanje poslova profesionalnog posrednika	20,000	-	-
8.	Izdavanje dozvole pravnom licu za obavljanje poslova profesionalnog posrednika	30,000	-	-
9.	Polaganje ispita za profesionalnog posrednika	12,500	42,000	336
10.	Ostali zahtjevi	10,000	69,500	695
11.	Ostali vlastiti prihodi	10,000	117,364	1,174
III	PRIHODI IZ DONACIJA	0	1,881	-
A	UKUPNI PRIHODI (I + II + III)	630,900	1,259,882	200

11.3. Ostvarenje plana izdataka za 2000. godinu (Tabela 2.)

Red. br.	O p i s	Plan KM	Ostvareno KM	Indeks
1.	Bruto plate	669,079	498,411	74
2.	Doprinosi poslodavca	155,201	58,695	38
3.	Materijalni troškovi	506,218	299,870	59
I	TEKUĆI IZDACI	1,330,498	856,976	64
II	KAPITALNI IZDACI	295,476	109,312	37
III	REZERVISANA SREDSTVA ZA 2001.		293,594	
B	UKUPNI IZDACI (I + II + III)	1,625,974	1,259,882	77